

Beretning

1. Projektets titel

Konkurrencedygtige produktionssystemer

2. Projektperiode

Projektstart: 1. januar 2011 Projektafslutning: 31. januar 2011

3. Projektets udbytte og effekt, formål og projektforsløbet

Projektets udbytte og effekt

Projektet har via vidensopsamling, demonstrationer og formidlingsaktiviteter på en række områder medvirket til at forbedre kvægbrugernes beslutningsgrundlag i forhold til dyrevelfærd, miljøteknologi og staldsystemer. Mange kvægbrug er i disse år i en svær økonomisk situation. Derfor er formidling og demonstration af systemer og teknologier, der kan skabe forbedringer i eksisterende anlæg uden store nye investeringer, stærkt efterspurgt. Projektet har dermed været medvirkende til at sikre både en positiv økonomisk effekt for kvægbruget og en dyrevelfærds- og miljøgevinst.

Projektet formål:

Projektet har til formål at demonstrere bedre dyrevelfærd i danske kvægstalde samt at se på miljøfordelene ved staldsystemer og miljøteknologier. Dette skal sikre en højere fødevarekvalitet gennem højere dyrevelfærd og ved mindst mulig miljøbelastning fra landbruget.

Projektets faglige forløb:

Hovedparten af formidlingen sker gennem FarmTests, der er undersøgelser af ny teknologi og nye metoder til dansk landbrug. FarmTest'ene er udarbejdet i tæt samarbejde med producenter af stald- og miljøteknologier og bygger på et setup, der er verificeret i et tværfagligt samarbejde, der involverer såvel Videncentret for Landbrug som lokale fagkonsulenter. Landmænd er besøgt og interviewet omkring deres erfaringer, fordele og ulemper osv., og der er ved besøget foretaget en konsulentvurdering, der uvildigt beskriver funktion, dyrevelfærd mv.

Arbejdspakke 1: FarmTest. Nye investeringer til forbedringer af miljø, råvarekvalitet, dyrevelfærd og arbejdsmiljø.

Der er til arbejdsplan 1 udarbejdet FarmTest-rapporterne:

- Nykælvere i AMS
- Erfaringer med byggeprocessen
- Optimering af eksisterende kvægstalde
- Koens tidsforbrug i malkerobotten
- Gylleforsuring i kvægstalde
- Logistik i AMS-besætninger
- Rengøringsprocedure i AMS
- Alternativ strøelse i sengebåse.

FarmTest-rapporterne "Nykælvere i AMS", "Logistik i AMS-besætninger", "Koens tidsforbrug i malkerobotten" og "Optimering af eksisterende kvægstalde" er med fokus rettet på blandt andet dyrenes sundhed og trivsel samt arbejdsmiljøet. Grundlæggende er det mulighederne for at tilgodese køernes individuelle behov, der giver den bedste udnyttelse af et staldanlæg, og effekten er synlig ved, at der hurtigt kan sættes ind overfor problemstillinger, der kræver en særlig indsats eller bevågenhed. Endvidere vægtes arbejdsmiljø, der er et højt prioriteret område i staldsystemer i dag, idet køerne ikke håndteres manuelt, og der dermed er behov for en funktionel logistik med vægtning på såvel en hurtig flytning af køerne som en flytning, der er skånsom og logisk.

"Rengøringsprocedure i AMS" samt "Koens tidsforbrug i malkerobotten" bygger på undersøgelser, der giver nogle konklusioner i relation til problemstillinger i forbindelse med malkeprocesserne. FarmTest'ene giver landmændene anbefalinger med stor vægt på råvarekvalitet, og allerede på nogle punkter har landmænd ændret praksis i forhold til forbedret management.

"Erfaringer med byggeprocessen" indeholder et værktøj, der trinvist guider igennem en byggeproces. Fokus er på miljø såvel som selve godkendelsesprocessen. Desuden fokuseres på implementering af miljøteknologier og dyrevelfærd i relation til behandlingsafsnit etc.

"Optimering af eksisterende kvægstalde" beskriver muligheder, når der overvejes dyrevelfærdsinvesteringer, og giver råd og vejledning, der konkret giver landmanden og rådgiveren et værktøj til løsningsforslag

"Gylleforsuring" beskriver miljøteknologien svovlsyrebehandling af kvæggylle og er rettet mod landmænd, der ønsker uvildig information om teknologiens økonomi samt driftsstabilitet.

Arbejdspakke 2: Byggematch

På grund af kvægbrугets samt deres leverandørers økonomiske situation er denne arbejds-pakke ikke fundet relevant.

Arbejdspakke 3: Afdækning af ny udenlandsk forskning, forsøg og udvikling

Danmark har i efteråret været arrangør af Nordisk Byggetræff, der foruden Danmark var med deltagelse fra Island, Norge, Sverige og Finland. Byggetræffet var et 3-dages arrangement, hvor der blev stillet skarpt på ny viden indenfor hvert af de 5 deltagende lande. Emnerne havde specielt fokus på dyrevelfærd - herunder kan nævnes "gulve til ungdyr", "udendørs kvægholds adfærd registreret ved dataloggere", "kvie outsourcing" men også "agro arkitektur".

Arbejdspakke 4: Koens tidsforbrug

Projektet "Koens tidsforbrug" belyste, hvad koen bruger tiden til, hvor i staldsystemet hun bruger tiden, og især hvor hun spilder tiden. Fokus var på, hvordan vi kan hjælpe hende med at finde mere hviletid. Hvile er den allervigtigste aktivitet for en ko. For at øge hviletiden fandt projektet frem til fokusområder i stalden, som giver koen mere hviletid. Eksempelvis kan brugen af sengebåse forbedres ved mere velindrettede sengebåse. Et andet tidsspildområde er ventetid i forbindelse med malkning både i malkestalde og AMS. Klovsundhed viste sig også at være en stor tidsrøver. Inden for hvert område kom projektet med konkrete og brugbare bud til kvægbrugeren på, hvordan han kan optimere koens tidsforbrug.

4. Formidling og vidensdeling vedr. projektet

Alle informationer er behandlet og videreformidlet til landmænd og deres rådgivere i form af en testrapport, som kan findes på www.farmtest.dk. Endvidere offentliggøres resultaterne i landbrugets nyhedsmedier KvægNyt, www.landbrugsinfo.dk, www.landmand.dk og LandbrugsAvisen. Desuden offentliggøres enkelte i forbindelse med kongres for kvægbrugere, foredrag/erfamøder, magasinerne Bovilogisk og Magasinet Kvæg.

Artikler m.m. er tilgængelige her

<http://projektfinansiering.landscentret.dk/Promilleafgiftsfonden/2011/KPS-FarmTest/Sider/default.aspx>

5. Projektansvarlig

Teamleder Martin Hestbech, Videncentret for Landbrug, Kvæg, Team Bedriftledelse, tlf. 8740 5324; e-mail: mhe@vfl.dk
